

Kouluterveyskysely 2025

hyveltk 05.11.2025 § 70

482/07.01.04.02/2025

Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	vs. hyvinvointijohtaja Anne Andersson
Päätösehdotus	Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta päättää merkitä asian tiedoksi.
Toimivalta	Hallintosääntö 23 §
Valmistelija	hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiantuntija Heidi Prauda-Knuutila, p. 044 797 5753, etunimi.sukunimi@heinola.fi
Valmistelu	Valtakunnallinen kouluterveyskysely toteutetaan joka toinen vuosi ja se kohdennetaan 4.-5. luokkalaisille, 8.-9. luokkalaisille sekä lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuosikurssin opiskelijoille. Vuoden 2025 kysely toteutettiin huhtikuussa ja sen koulukohtaiset ja yleiset tulokset raportoitiin kunnille syyskuussa.

Kyselyyn vastaaminen Heinolassa

4.-5. luokkalaiset	vastaajia 263	90 %
8.-9. luokkalaiset	vastaajia 227	69 %
Lukiolaiset	vastaajia 92	70 %
Amm. opiskelijat	vastaajia 115	34 %

Tulokset sisältävät laajan joukon teemoja ja indikaattoreita, joista tähän on nostettu niistä keskeisimpiä.

Terveys, terveelliset elintavat ja vapaa-aika

- Terveystilan kokemus on pääosin parantunut. Terveystilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokevien osuus väheni alakoulussa 5 %, yläkoulussa 10 % ja ammattiin opiskelijoilla 10 %. Lukiossa suunta on päinvastainen, keskinkertaiseksi tai huonoksi terveytensä kokevien osuus lisääntyi 13 %.
- Itsenäinen viikoittainen liikkuminen on vähentynyt ja vastaavasti ohjattu liikkuminen hieman lisääntynyt.
- Terveyttä edistäviä elintapoja esiintyy muuta maata enemmän mutta esimerkiksi riittävän unen (8h tai enemmän) arkena saa yläkoululaisista ja lukiolaisista vain hieman yli puolet.
- Koululounaan syö päivittäin 55 % yläkoulun ja lukion vastaajista. Ammatillisen koulutuksen puolella koululounaan syönti on lisääntynyt vastaajien keskuudessa.
- Elämänsä tyytyväisten on vähentynyt etenkin 8.-9. luokkalaisissa tytöillä. Vain 47 % tytöistä on tyytyväisiä. Pidemmän aikavälin trendi on huolestuttava 8.-9. luokkalaisilla ja lukiossa Heinolassa sekä kansallisesti. Edellisen kyselyn jälkeen

suunta on meillä tyttöjen kohdalla laskeva, kun muun maan lasku on hidastunut.

- Ahdistuneisuus on lukiota lukuunottamatta hieman vähentynyt ja keskittyy enemmän tyttöihin. Korkeaa positiivista mielenterveyttä on 2. asteen opinnoissa muuta maata enemmän.

Päihteet ja riippuvuudet

- Alkoholin, nuuskan ja tupakankäyttö on vähentynyt yleisesti. Myös huumekokeilut ovat kokonaisuudessaan vähentyneet. Kuitenkin 8.-9. luokkalaisilla pojilla on muuta maata puolet enemmän huumekokeiluja, vastaavasti tytöillä kokeilut ovat vähentyneet merkittävästi.
- 4.-5. luokkalaisista 80 % ei ole maistanut alkoholia.
- Tupakkaa, sähkötupakkaa tai nikotiinipusseja on kokeillut alakoulun vastaajista 7 %, yläkoululaisista ja lukiolaisista noin puolet. Nikotiinipussien käyttö on lisääntynyt etenkin toisella asteella.
- Rahapelejä pelaa viikoittain lukiolaisista 14 %.

Koulukiusaaminen, väkivalta ja kouluyhteisö

- Kiusaaminen ja seksuaalinen häirintä ova lukiota lukuun ottamatta vähentyneet.
- Vähintään kerran viikossa kiusatuksi on joutunut (hv-indeksi) alakoululaisista 5 %, yläkoululaisista 11 %, lukiolaisista 4 % ja ammattiin opiskelijoista 2 %.
- Koulun henkilökunnan reiluus ja kiusaamisen kokemukset nousevat yläkoulun kohdalla esiin. Kuitenkin Heinolassa on muuta maata paremmat mahdollisuudet keskustella koulun aikuisen kanssa. Alakoulun puolella opettajien kanssa koetaan tulevan hyvin toimeen kansallista tasoa paremmin.
- Koulunkäynnistä pidetään alakoulua lukuun ottamatta aiempaa vähemmän.
- Vanhempien taholta koetun väkivallan kokemukset ovat vähentyneet vuoden 2023 huolestuttavista tuloksista.

Kuntakohtaiset tulokset ovat kaikille avoimia ja löytyvät Thl:n sivuilta https://raportointi.thl.fi/t/public/views/KTK_public_fi/Etusivu?%3Aembed=y&%3AisGuestRedirectFromVizportal=y

Kaupunkitason tuloksia on käsitelty tätä varten kokoonkutsutussa asiantuntijaryhmässä sekä rehtoripalaverissa. Tulokset tullaan käsittelemään myös hyvinvoinnin johtoryhmässä, hyvinvoinnin edistämisen työryhmässä, nuorisovaltuusto NUVAssa sekä HeiPete-työryhmässä. Koulukohtaisia tuloksia käsitellään kouluissa rehtorin johdolla. Kouluterveyskyselyn tuloksia on kaupunkilaisten nähtävillä perheiden Syysfestareilla 20.11.2025 ja tuloksista tullaan tekemään nostoja kaupungin sosiaaliseen mediaan.

Hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen asiantuntija Heidi Prauda-Knuutila on läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana.